

К.В.ЛИСЕНКО, С.І.КОНДРАШОВ, докт. техн. наук, професор

Система управління якістю підприємства тютюнового виробництва

Тютюновий ринок України є одним з найбільш конкурентних та динамічно розвинутих серед національних ринків харчової продукції. Він складається приблизно зі 100 бренд-сімей, що включає до себе понад 350 найменувань сигарет. Таким чином формується широка пропозиція та високий рівень внутрішньої конкуренції. Тютюнова галузь є однією з провідних індустрій за кількістю податкових відрахувань до національного бюджету. При цьому, згідно з звітних даних міністерства фінансів України [1], щорічно акцизний збір на тютюнові вироби складає 16-17 мільярдів гривень. На сучасному етапі тютюнова промисловість України має свої особливості розвитку та певні проблеми, які потрібно вирішувати спираючись на зміни у чинному законодавстві та актуальну соціально-політичну ситуацію.

Головним завданням тютюнового виробництва є забезпечення певної якості виробництва згідно міждержавного стандарту ДСТУ ГОСТ 3935:2004 [2], де наведені загальні технічні вимоги до сигаретної продукції.

Для вирішення цієї задачі пропонується впровадження системи управління якістю згідно ДСТУ ISO 9001:2009 [3] з урахуванням широкого спектру інструментів менеджменту якості [4]: діаграми Парето, контрольної карти, діаграми розкиду, стратифікації, гістограми, контрольного листка і, як найважливіше – діаграми Ісікави. Застосування цих інструментів потребує певного набору контрольно-вимірювальних засобів. До них відносяться: вимірювачі вологості, маси сировини, інгредієнтів і продукту; прилади контролю стану внутрішнього середовища виробництва та інші. Для контролю змісту сигаретного диму призначена спеціальна «курильна машина», яка оперативно визначає кількість смол та нікотину у сигареті. Сигаретний дим містить велику кількість хімічних часток, які збирають спеціальним фільтруючим елементом. Вимірювання вмісту окису вуглецю виконується окремо із застосуванням приладів спектрального аналізу.

Висновок. Для забезпечення якості тютюнової продукції, а саме: зменшення ризиків її небезпеки і виконання умов нормативно-технічних документів, підприємства тютюнового виробництва повинні впроваджувати системи управління якістю із залученням сучасного контрольно-вимірювального обладнання.

Список літератури:

1. Сайт міністерства фінансів України. <http://minfin.kmu.gov.ua>
2. ДСТУ ГОСТ 3935:2004. Сигарети. Загальні технічні умови. Введений: 01.01.2005 р.
3. ДСТУ ISO 9001:2009. Системи управління якістю. Основні положення. Введений: 22.06.2009 р.
4. Технічне регулювання та підтвердження відповідності в Україні: Підручник / С.Т.Черепков, С.І.Кондрашов та інші. - Х.: НТУ «ХПІ», 2010. – 433 с.